

Nuorten Osasto

Orvon laulu

Kirj. Helmi M—n.

Äitini hellä äänen väre
Kuulunut korvaani kotvaan enää
Lapsuuskotini ovet kun suljin,
Mailman teille orpona kuljin.
Äänin haikein hätääni itkin,
Kyyneleet valuen poskia pitkin.
Vieraalta turvaa etsin.

Nyt syöttelen rikkaan rintalasta.
Huolin, vaalin kapaloin, vyötän.
Muruilla itse vatsani täytän
Verhona kuluneet risat käytän.
Pilkkaa ja iskuja alati kärsin,
Armosta muka antimet järsin —
Olen vain orpo lapsi.

Usein itseni näännyksiin itken,
Vuodatan salassa kyyneleet karvaat.

Hoivaa ja hellyyttä konsaan en löydä,

Aina on armo ja vieraan pöytä.
Kukaan ei vajvojan' kuunnella huoli.

Voi, miksi äitikin pois kuoli. —
Hän lapsensa kyyneleet kuivais.

Mailman teillä heitä on monta,
Joiden tuskaa kukaan ei kuule,
Joita vain tyrkitään, sysätään syvään,

Ohjata koskaan ei parempaan hyvään,

Kunnes he vihdoin tuskiinsa turuu,

Kohtalon kovan alle murtuu,
Rikosten teille joutuu.

Onnettomille apua viemään,
Valoa kärsiväin pimeille teille.
Osattomat siihen joukkoon joh-
taa,

Missä ei iva ja ynseys kohtaa,
Missä on toveruus, veljeys ylin
Minne otetaan avoimin sylin, —
Punalipun juureen sinne.

Siellä on kaikkien pienien paikka
Hyljättyin, sorrettuin yhtymä-
kohta.

Siellä murtunut sydän virkoo,
Siellä sortuneen kieli kirpoo.
Vapauden, onnen päiväyttä kohti
Pientenkin aatos liidellä tohtii.
Ohjakkaa eksyneet sinne!

Madonsyömä

Mukaelma, kirj. E. J.

Noin neljäkymmentä mailia O-
dessasta on eräs kylä, jossa asuu
noin satakunta talonpoikaa. Nath-
an oli yksi heistä. Hän oli
nuori räätäli, voimakas ja ko-
meakin. Hän oli terveyden pe-
rikuva.

Nathan rakasti erästä tyttöä,
joka myöskin rakasti häntä. He
aikoivat pian perustaa oman kodin.
Nathan oli onnellinen ja samoin
oli kukoistava Sofiakkin. Molempien
vanhemmat olivat iloisia ja tyytyväisiä
nuorten liitosta. "Heistä tulee sopiva
pari", sanoivat vanhukset.

Mutta eräänä päivänä syntyi
Nathanin mielessä ajatus, että
häitä ei vietetäkään ennenkuin
hänellä olisi paljon rahoja. Ja
niitä ansaitsemaan hän päätti
lähteä Amerikkaan.

Sofia itki, vaan hänen vanhem-
pansa olivat Nathanin kanssa samaa
mieltä. "Sellaisia nuoria miehiä,
kuin Nathan, jotka katsovat elämää
eteenpäin, ei tavata joka päivä.
Nathan oli oikeassa", sanoi Sofian
isä. "Jokainen nuori mies, joka ei
pelkää työtä, rikastuu Amerikassa; hä-

nen tarvitsee vain tehdä työtä ja
säästää. Ja olihan Sofia vasta
seitsentoista — siis miksi eivät
he voisi odottaa muutaman
vuoden?"

Nathan saapui New Yorkiin.
Olosuhteiden äkinäinen muutos
ensin aivan hämmensi Nathanin
mielen. Muutamia päiviä sitten
hän eli venäläisen maalaiskylän
yksinkertaista, avaraa ja rauhalista
elämää; nyt oli elämä jättiläiskaupungin
jyrisevää, hermostuttavaa hyörintää.

Nathan antautui puutalaisten
avustusyhdistyksen turviin. Yh-
distyksen sihteeri sai hänelle työ-
paikan eräässä itäpään hikipa-
jassa. Ja niin alkoi Nathanille
elinjuuria jäytävä, yksitoikkoinen
raadanta. Hän teki työtä toisinaan
viikkokausia nukkumatta. Hänen
voimillaan ja tarmollaan ei näyttänyt
olevan mitään rajoja. Hän näytti
olevan raudasta tehty. Viikkokausia
hän oli suljettuna pieneen sokkeloon,
suuressa vuokratasarmissa, jonka
melkein kaikki asukkaat olivat
tautien runteleimia.

Vaikka elämä ei ollut hauskaa
ei Nathan välitellyt. Hän uneksi
unelmiaan, uneksi kukoistavasta,
suloisesta Sofiastaan. Hän teki
työtä, säästi ja uneksi — hän
säästi niin, ettei maltanut aina
syödä. Dollarit keräytyivät hitaasti,
niin kovin hitaasti, mutta niitä
kuitenkin aina keräytyi.

Nathanin elämä oli vhtämittäistä
työtä, työtä, eikä huvia tai
nautintoja. Mutta hän ei välittänyt
mistään, hän ei kaivannut mitään.
Hän oli saanut mitä oli halunnut —
työtä, ja hän säästi rahaa ihanaa
morsi-antansa ja kotiensa varten. Mitä
pä muuta hän olisi kaivannut?

Sanoi, että Nathan oli kuin
raudasta tehty. Mutta rautakin ruostuu.
Nathaninkin rautainen tarmo
alkoi pettää; hiljalleen melkein
huomaamatta hän kiihtui ja kalpeni.
Hän oli saanut keuhkotaudin —
tuon kaikkien hikipajatyöläisten
tavallisen turman. Nathanin silmät
menettivät uneksivan, hehkuvan
loistonsa, hengityksensä kävi ras-
kaaksi, hartiansa painuivat koukkuun,
voimakkaat lihaksensa kiihtyivät
ja hänen kasvonsa saivat tuijottavan
ilmeen ja tulivat rypyisiksi. Mikä
muutos! Vuosi sitten hän oli uljas
jättiläinen, komea ja elinvoimainen
ja nyt hän oli sairas ja kurja. Rauta
hänessä oli ruostunut.

Mutta Nathan teki työtä ja säästi.
Hän ei huomannutkaan kuinka tauti
oli hänen ruumiinsa kalvanut. Hän ei
huomannut, että entinen Nathan oli
hävinnyt. Hän vain teki työtä ja säästi,
sillä kaukana Venäjällä häntä
odotteli kaunis, lempeä Sofia ja onni.

Kuukausia kului ja joka aamu
alkoi ylösnousu tuntua hänestä
vaikeammalta ja joka ilta hän oli
entistä väsyneempi. Häntä vaivasi
alituinen yskä. Hän uskoi sen pian
haihtuvan, mutta se kävi päivä päivästä
pahemmaksi.

Eräänä päivänä neuvoi toises-
sa koneessa työskentelevä mies häntä
menemään lääkäriille ja niin hän
meni. Lääkäri ei kunnistellut hänelle
hän tilaansa, vaan sanoi, että on
aioastaan yksi keino elämän jatkamiseen
— lähteä pois New Yorkista, maalle,
niin pian kuin mahdol-

lista. Jos hän on vielä kolme
kuukautta hikipajan ilmastossa,
hän kuolee varmasti.

Muutamia viikkoja myöhemmin
nähtiin kumaraan painunut sairas
mies kävelevän tuon ennenmainitun
venäläisen maalaiskylän polkuja.
Hän laahusteli hitain askelin Sofian
kotimökkiiä kohti.

Oli kirkas syksyinen päivä ja
kirkas päivänvalo valaisi kultaisin
sätein syksyistä maisemaa ja kylän
polkuja. Lauhaen ja leikkien laskien
teivät kylän asukkaat työtä pelloillaan.
Kuinka tuo kaikki oli Nathanille
tuttua! Hän tunsi kummallisten
tunteiden risteilevän mielessään ja
ihmisten sääliväiset katseet saivat
hänet hämmennyksiin. Miksi he
häntä niin säälivät, eivätkä tun-
teneet?

Sofia oli tulossa pelloilta. Nathan
kuuli hänen raikkaan naurunsa ja
suloinen väristys kävi kautta
ruumiinsa ja kylmä hiki nousi
hänen otsalleen.

Sofia käveli hänen ohitsensa
säälivästi silmäten. Hänen Sofiansa!
Sofia ei tuntenut häntä! Sofia,
jonka takia hän oli vettä päivät
raatanut ja jonka takia hän oli
säästänyt!

"Ystävä", hän sammalsi. "Tun-
netko sinä Nathania?"

"Nathaniako!" huudahti Sofia.
"Minun Nathaniako? Hän on mennyt
Amerikkaan." Ja sitten hän vielä
jatkoivat tyttömäisessä viattomuudessaan:
"Minun Nathanini tulee takasin ja
me menemme naimisiin. Oh, hän on
niin komea, minun Nathanini! Tun-
netteko häntä?"

Nathan ei vastannut.

"Kaikki rakastavat Nathania. Minä
aivan kuolen ikävästä odoittaessani
hänet kirjettä. Hän ei ole kirjottanut
kokoaniseen kuukauteen. Oletteko te
kuulleet jotakin hänestä, koska kysyitte
häntä?"

Nathan pudisti päätänsä.

"Oh, minä en voi odottaa enää
kauemmin häntä. Minun täytyy saada
pian nähdä minun uljas Nathanini!"
sanoi Sofia ja riensi pois.

Nathan tuijotti kauan hänen jälkeensä
ja huokasi raskaasti. Pettymys ja
elämän tyhjyys tuijottivat hänen
särkyneeseen sieluunsa kuin turmantu-
ojat. Anka yskänpuuska raastoi
hänen riutunutta rintaansa.

"Hän ei tuntenut minua!"
valitti Nathan. "Hän ei tuntenut
minua!"

Heikkona ja väsyneenä hän
vaipui istumaan suurelle kivel-
le ja tuijotti kauan sinnepäin
minne Sofia oli mennyt. Sitten hän
nousi vaivaloisesti ja lähti laahustamaan
kylästä pois päin vievää tietä.

Teponniemen :: asukkaat ::

KIRJ. HELMI MATTSON.

(Jatkoa viime n:roon)

"Kai meikäläisistä joka ainoa
saisi viedä mammalleen ainakin
yhdessä kasvatin jos haluaa niin
kristillisestä ja oikeuden tuntoisesta
käydä. Turhaa tekopyhyyttä!"
sanoi nimismies karskisti. "Vai
sillä tavallako hän nyt alkoi etsiä
kansan suosiota Väärä tapa — hm!
— miehen tulla noin sentimentaaliseksi.
Kenen sivistyneen hänen säätyisensä
naisen luulet olevan niin vapaamielisen,
että haluaa heti naimisiin jouduttuaan
ruveta kas-

Orjat, kädet käsihin!

Kirj. Fanni Virtanen.
Ootte kauan köyhiä kiusanneet
Ja kurjuutta maailmaan luoneet.
Ootte raatajain onnen ryöstäneet,
Heistä elonnesteen juoneet.

Kun pedot te vaanitte saalista,
Ja janotte syytöntä verta.
Pian tulee teidän vuoronne. —
Nyt iskekää viel' kerta!

Te ootte verenimijät!
Sen nimen me annamme teille.
Kun heikot lapsiraukatkin
Te ajoitte mieron teille.

Te itse korskeena istutte
Ja luvalla haastatte meistä.
Mutta orjain nousun huomonta
On valkea teidän väistää.

Se nousee joukosta ryysyjen,
Tuo totuuden ammonkoitto,
Jok' antaa orjille vapauden,
Vie oikeuden voittoon.

Kaikk' sorretut kun ryntäävät
Päin kurjaa valhevaltaa,
Niin horjuu mahtitukeet sen
Ja orjain päivä alkaa!

He nostaa lipun punaisen,
Mi liehuu kautta maailman!
He kaataa yksinvaltiaat
Ja vaatii kansat valtaan!

Sils orjat, käsi kätehen!
Ett' kasvaa joukko suurh
Ja luja yksimielisyys
On meillä vankka muuri!

vattamaan palvelustyttöjen lap-
sia, sitä vähemmän, kun tiede-
tään että hänen miehensä on lap-
sen isä."

"Hän ajattlee asian syvemmin
kuin me," puolusti Väinö.

"Ha, ha, ha!" nauroi nimis-
mies. — "Olaf, sivusta katsoen
näyttää lähentelevän nuorinta si-
sartasi. Sattuun, niin tulette vie-
lä sukulaiseksi. Siskosi on, tie-
tääkseni, niitä uudenaikaisia, jotka
eivät perusta miehen virheis-
tä."

"Niin, vaikka ne tiedetään jul-
kisestikin," jatkoi Väinö.

"Vanhemmilla sisarillasi oli
toinen katsantotapa, luulen,"
virkkoi taas Löfberg.

"Saivatko he sitten synnittä-
miä?"

"No, ei kai — ha, ha", nauroi
nimismies, "vaan maailman sil-
missä kyllä! Ha, ha!"

"Mutta sinä ole viime aikoi-
na ruvennut hyvin usein puol-
tamaan kansan naisia, Väinö!
Mistä se johtuu? Ei se ainakaan
ennen kuulunut tapoihisi,"
kysyi nimismies viekkaasti.

"Eihän nyt ollut kysymys eri-
rittäin kansan naisista," vastasi
Väinö kiertäen.

"Mutta mitä taas heihin tulee
ovat he mielestäni ainoita to-
dellisia naisia, siinä ymmärryk-
sessä, kun minä naista käsittän."

"Varmaan tarkoitat maalaisnaisia,
" pisti nimismies. "Mitä minä
muistan puheistasi kansan-
naisista Helsinkiäjoilta, eivät he
sinun laskeissasi silloin olleet eri-
rittäin todellisia ihannaisia,
jos en vääriin muista tai ymmärtänyt.
Mm! Mutta mielpiteetkin voi
muuttua," irvisteli Löfberg, kun ei
Väinö halunnut juttua jatkaa.

"Mitäs noista," virkkoi nimis-
mies edelleen. "Eikö olisi mukavinta
näin syksyn ratoksi ja mielen
virkistykseksi lähteä lyhyelle
metsästyretkelle? Aika olisi sopiva.
Virkatoimeni, enempää kuin
muutkaan seikat, eivät ole esteenä.
Miten on sinun laitasi, Väinö?"

"Minua ei mikään pitele. Se-
hän on maigio tuuma," ihastui
Väinö.

Jatketaan.